

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET PASCALE protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 69278/16)

PRESUDA

STRASBOURG

22. rujna 2022.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Pascale protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Péter Paczolay, *predsjednik*,

Alena Poláčková,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Liv Tigerstedt, zamjenica tajnice Odjela,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 69278/16) protiv Republike Hrvatske koji je talijanski državljanin g. Libero Pascale, koji je rođen 1952. godine i živi u Campobassu, Italija („podnositelj zahtjeva”) i kojeg je zastupao g. M. Macan, odvjetnik iz Pule, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 18. studenoga 2016.

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu

očitovanja stranaka

odluku talijanske Vlade da ne iskoristi svoje pravo da se umiješa u postupak (članak 36. stavak 1. Konvencije),

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 30. kolovoza 2022.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na oduzimanje gotovine i čekova u eurima (EUR) koju podnositelj zahtjeva, talijanski državljanin, nije prijavio pri ulasku u Hrvatsku.

2. Dana 19. rujna 2008. podnositelj zahtjeva pokušao je prijeći hrvatsku granicu noseći iznose od 20.000,00 eura u gotovini i 111.495,00 eura u čekovima različitih talijanskih banki koje nije prijavio carinskim vlastima. Gotovina i čekovi privremeno su oduzeti.

3. Uslijedio je prekršajni postupak protiv podnositelja zahtjeva jer je neprijavljivanje gotovine i/ili čekova u iznosu većem od 40.000,00 hrvatskih kuna (HRK) – odnosno u to vrijeme otprilike 5.620,00 eura bilo prekršaj prema domaćem zakonodavstvu kojim se uređuje devizno poslovanje i sprječavanje pranja novca.

4. U svojoj se obrani podnositelj zahtjeva pozvao na sudsku praksu Suda, konkretno na predmet *Gabrić protiv Hrvatske*, br. 9702/04, 5. veljače 2009.

5. Rješenjem od 29. lipnja 2011. Ministarstvo financija proglasilo je podnositelja krivim za djela koja su mu stavljena na teret. Izrečena mu je novčana kazna od 5.000,00 kuna (otprilike 665,00 eura u to vrijeme). Istovremeno je Ministarstvo izreklo zaštitnu mjeru kojom je oduzelo 20.000,00 eura u gotovini i 98.495,00 eura u čekovima. Dva čeka od 13.000,00 eura vraćena su podnositelju zahtjeva.

6. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu osporavajući mjeru oduzimanja, ali je 9. svibnja 2012. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske odbio njegovu žalbu i potvrdio odluku Ministarstva.

7. Podnositelj zahtjeva zatim je podnio ustavnu tužbu, navodeći, *inter alia*, povredu svojeg Ustavom zaštićenog prava vlasništva.

8. Odlukom od 15. rujna 2016. Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavne tužbe podnositelja zahtjeva utvrdivši da, za razliku od predmeta *Gabrić*, podnositelj nje dokazao zakonito podrijetlo gotovine i čekova koji su mu oduzeti.

9. Podnositelj zahtjeva pred Sudom prigovorio je, na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, da je mjera oduzimanja bila nerazmjerna jer mu je njome nametnut prekomjeren teret, čime su prekršena njegova prava vlasništva.

OCJENA SUDA

A. Dopuštenost

10. Vlada je navela da, u dijelu u kojem se zahtjev odnosi na oduzimanje čekova, članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju nije primjenjiv jer čekovima nedostaju bitni elementi prema domaćem pravu i relevantnim međunarodnim standardima. Konkretno, na šest od sedam oduzetih čekova ime primatelja izostavljeno je ili nije u potpunosti navedeno. Osim toga, na samo je jednom od oduzetih čekova bio naveden datum. Naposljetku, ni na jednom od oduzetih čekova nije navedeno mjesto na kojem su izdani. Iz tih razloga oduzeti čekovi nisu bili naplativi i stoga nisu imali nikakvu ekonomsku vrijednost.

11. Podredno, Vlada je smatrala da podnositelj zahtjeva ne može tvrditi da je žrtva povrede kojoj prigovara, a koja se odnosi na šest oduzetih čekova na kojima on nije naveden kao korisnik.

12. Podnositelj zahtjeva odgovorio je da nije jasno zašto su hrvatske vlasti oduzele čekove ako su bili bezvrijedni, kao što je tvrdila Vlada. Budući da su čekove izdale talijanske banke, zaista su bili bezvrijedni u Hrvatskoj, ali ne i u Italiji.

13. Sud smatra da, s obzirom na to da su čekove izdale talijanske banke, kako bi Vladin prigovor bio prihvaćen, ona je trebala dokazati da čekovi nisu naplativi u skladu s talijanskim pravom, što nije učinila.

14. U tom pogledu Sud nadalje primjećuje da je Italija ratificirala Ženevsku konvenciju o jedinstvenom pravu za čekove od 19. ožujka 1931. te 1933. donijela odgovarajuće zakonodavstvo o čekovima (Kraljevska uredba br. 1736/1933). Konvencija i zakonodavstvo stupili su na snagu 1. siječnja 1934.

15. Člankom 2. navedene Konvencije i zakonodavstva propisuje se da se za ček na kojem nije naznačeno mjesto njegova izdavanja smatra da je izdan na mjestu navedenom uz ime izdavatelja čeka (osobe koja izdaje ček).

16. Kada je riječ o primatelju plaćanja, Sud primjećuje da su čekovi oduzeti od podnositelja zahtjeva i da se člankom 5. i Konvencije i predmetnog zakonodavstva propisuje da se ček na kojem nije naveden primatelj plaćanja smatra čekom na donositelja.

17. Kada je riječ o datumu izdavanja, Sud primjećuje da se čekovi u praksi često izdaju bez datuma, s obzirom da se čekovi moraju podnijeti na plaćanje u relativno kratkim vremenskim rokovima, pri čemu primatelji mogu sami navesti datum.

18. U tom kontekstu, Sud smatra da je teško prihvatiti argument Vlade da čekovi oduzeti od podnositelja zahtjeva nisu bili naplativi i stoga nisu imali nikakvu ekonomsku vrijednost. Isto tako, ne može se reći da podnositelj zahtjeva nije mogao tvrditi da je žrtva u odnosu na one čekove na kojima nije bio naveden kao primatelj. Slijedi da se Vladini prigovori o neprimjenjivosti članka 1. Protokola br. 1 i nepostojanja podnositeljeva statusa žrtve moraju odbaciti.

19. Sud dalje primjećuje da zahtjev nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije niti je nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

20. Sud je već utvrdio povredu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju u predmetima u kojima su otvorena slična pitanja kao u ovom predmetu (vidi gore navedeni predmet *Gabrić; Boljević protiv Hrvatske*, br. 43492/11, 31. siječnja 2017.; i *Imeri protiv Hrvatske*, br. 77668/14, 24. lipnja 2021.). Nakon ispitivanja svih materijala koji su mu dostavljeni Sud ne nalazi nikakvu činjenicu ili tvrdnju koja bi ga mogla uvjeriti da donese drukčiji zaključak o osnovanosti ovog zahtjeva.

21. Konkretno, domaća tijela prvo su privremeno oduzela neprijavljenu gotovinu i čekove od podnositelja zahtjeva, a svrha tog oduzimanja bila je omogućiti im da utvrde je li on počinio samo prekršaj neprijavlivanja ili i kazneno djelo kao što je pranje novca. Iako su u prekršajnom postupku utvrdili da podnositelj nije uspio dokazati zakonit izvor gotovine i čekova te njihovu namjenu, protiv njega nije pokrenut kazneni postupak zbog pranja novca. Iz toga slijedi da je sankcija oduzimanja (uz izricanje novčane kazne) podnositelju zahtjeva izrečena samo zbog neprijavlivanja gotovine i čekova carinskim tijelima, što se smatra manje teškim djelom (vidi, *mutatis mutandis*, gore navedeni predmet *Imeri*, stavak 91.).

22. Najveća novčana kazna za predmetni prekršaj bila je 50.000,00 kuna (što je iznosilo približno 6.645,00 eura u to vrijeme), a podnositelju zahtjeva bila je izrečena novčana kazna u iznosu od 5.000,00 kuna (što je iznosilo

približno 665,00 eura u to vrijeme), odnosno, najmanja novčana kazna. Uspoređujući težinu djela podnositelja zahtjeva s oduzimanjem iznosa od 20.000,00 eura u gotovini i iznosa od 98.495,00 eura u čekovima, Sud utvrđuje da je mjera oduzimanja bila znatno nerazmjerna djelu (vidi, *mutatis mutandis*, gore navedeni predmet *Imeri*, stavak 93.).

23. Stoga je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

24. Podnositelj zahtjeva potraživao je 20.000,00 eura (EUR) na ime naknade materijalne štete i tražio da mu se oduzeti čekovi vrate u naravi. Također je potraživao obračunate zakonske zatezne kamate od dana oduzimanja do dana isplate. Podnositelj zahtjeva potraživao je i 10.454,16 eura za troškove i izdatke nastale pred domaćim sudovima i pred Sudom.

25. Vlada je osporila ta potraživanja.

26. Sud napominje da prema hrvatskom pravu podnositelj zahtjeva sada može podnijeti zahtjev za obnovu prekršajnog postupka u odnosu na koji je Sud utvrdio povredu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju te da državni odvjetnik mora podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti ako je sudska odluka donesena u prekršajnom postupku dovela do povrede ljudskih prava (vidi, *mutatis mutandis*, gore navedeni predmet *Imeri*, stavak 98.).

27. Budući da je podnositelj zahtjeva, *inter alia*, tražio da mu se oduzeti čekovi vrate u naravi, Sud smatra da bi u ovom predmetu najprikladniji način ispravljanja utvrđene povrede bila obnova postupka kojemu se prigovara. Sud stoga odbacuje zahtjev podnositelja za naknadu materijalne štete.

28. U mjeri u kojoj se zahtjev podnositelja odnosi na troškove i izdatke nastale u domaćem postupku, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 850,00 eura za troškove nastale u postupku pred Ustavnim sudom, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva. Kada je riječ o njegovim preostalim potraživanjima na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim tijelima, Sud smatra da bi taj zahtjev trebalo odbaciti, s obzirom da će podnositelj zahtjeva moći ostvariti naknadu za te troškove ako se postupak kojim prigovara obnovi (vidi *Stojanović protiv Hrvatske*, br. 23160/09, stavak 84., 19. rujna 2013.).

29. Konačno, Sud smatra da je razumno dosuditi iznos od 1.400,00 eura za postupak u Strasbourgu, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

PRESUDA PASCALE protiv HRVATSKE

3. *presuđuje*

- (a) da bi tužena država trebala isplatiti podnositelju zahtjeva, u roku od tri mjeseca 2.250,00 eura (dvije tisuće dvjesto pedeset eura) na ime naknade troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva
- (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda

4. *odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 22. rujna 2022. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika suda.

Liv Tigerstedt
zamjenica tajnice

Péter Paczolay
predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524